

Krassen van een Gooise kijker

We lijken terug te gaan naar de oudheid. Oude fabels, zoals het geloof dat vogels allerlei vreselijke ziektes over brengen, gaan weer van mond tot mond. Nu het leger moet worden ingezet in de strijd tegen verspreiding van ziekten, is het de hoogste tijd dat de bio-industrie zich eens serieus gaat afvragen of kippen niet eens wat minder dicht opeengepakt moeten worden.

Pestvogels

We hadden er op kunnen wachten. Na de varkenspest en de MKZ-epidemie die enige tijd terug de veehouderij teisterden, is nu de pluimvee-sector met de vogelpest aan de beurt. De eerste uitbraak vond plaats in de Gelderse Vallei en sindsdien breidt het virus zich als een traag vloeiende olievlek over het land uit. Binnen een straal van één kilometer van de besmette bedrijven worden alle dieren geruimd door ze te vergassen en elektrocuteren. Er is nog even over het gebruik maken van versnipperaars gepraat, maar dat wordt men uiteindelijk toch te cru. Ook een vogelasiel werd geruimd. Er wordt geen onderscheid gemaakt. Was bij de varkenspest en de MKZ de publieke verontwaardiging groot, tijdens de massale ruiming van kippen, waarbij het om vele honderduizenden gaat, blijft het opvallend stil. Er was dus selectieve verontwaardiging. Kippen hebben een lage aaibaarheidsfactor en kunnen niet zo droevig kijken als varkens en koeien. Alle pluimvee en hobbydieren, waaronder ganzen en dieren, moeten worden 'opgehokt'. Er zijn vervoersverboden binnen een straal van tien kilometer en er gelden strikte bezoekenregelingen. De paniek heeft toegeslagen en er heerst een complete crisis, want de pluimveehouderij vertegenwoordigt met zijn 81 miljoen kippen en tien miljard eieren een groot economisch belang. Over de wijze hoe het virus van de aviaire influenza, de andere naam voor de klassieke vogelpest, in de Gelderse Vallei is te

rechtgekomen woedt een stammenstrijd. De zwarte pietenvliegen heen en weer. Tal van gissingen doen de ronde. De één houdt het erop dat het door het ontstaan van contacten met vervoer is overgebracht, anderen dat het door de lucht is aangevoerd. Volgens sommigen is veertien dagen voor de uitbraak massaal gemest in de omgeving van deze bio-industrie en is het zo binnengebracht. Gesleep met vervoer en kippen is een andere theorie. Voorlopig houden de virologen het erop dat wilde vogels verantwoordelijk zijn. We gaan weer terug naar de oudheid! Heel vroeger dacht men dat de pest bij mensen door vogels werd overgebracht, omdat met hun verschijning epidemieën optraden. Pestvogels hebben daar hun naam aan te danken. In werkelijkheid werden mensen via de rattenvlo met de pest besmet. Weliswaar zijn er afgelopen winter zo'n 900 pestvogels in Nederland gesignaleerd, maar zij kregen geen aandacht in de Fabeltjeskrant. Over-

vliegende trekvogels wel, want dat waren volgens de eerste berichten de overbrengers van het virus. Via hun uitwerpselen zou het virus bij de kippen terecht komen. Enige tijd later waren de meldingen dat wilde ganzen en eenden de veroorzakers waren. De virologen hadden namelijk vastgesteld dat eenden, ganzen en zwanen een natuurlijk reservoir voor stammen van influenzavirussen vormen, al hebben zij daar zelf geen last van. In Nederland zijn in de poep van één wilde eend en één slobeend met het vogelpestverwante virussen aangetoond. Al met al nog geen afdoende bewijs. Een hetze tegen wilde ganzen en eenden is voorbarig.

Zo'n 15% van de kippen in het rampgebied zou min of meer regelmatig buiten lopen. Over het gebied liggen geen drukke trekroutes van ganzen en eenden. De kans dat een met het specifieke vogelpestvirus besmette vogel over de Vallei vliegt, zijn uitwerpselen precies op een van de verspreid liggende bedrijven laat vallen waar de kippen buiten lopen is wel bijzonder klein. Overigens is inmiddels bekend dat ook kippen die nooit buiten komen besmet zijn geraakt. Overbrenging via de lucht, personen en voertuigen is veel waarschijnlijker, maar daar wil de sector niet aan. Bij de MKZ werd ook al gesproken over vogels als besmetters. Door de voortdurende verwijzing naar wilde vogels lijkt het erop dat bestrijding in het verschiet ligt. Als de vos de passie preekt, boer pas op je kippen! Zo lang er niets overtuigend is aangetoond hoeven we

nog niet op pad om het op te nemen voor onze gevederde vrienden.

Er gloort overigens licht aan de horizon. Voormalig topman van de Rabobank Wijffels schreef enige jaren terug in opdracht van

de minister van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer een opmerkelijk rapport: Toekomst voor de veehouderij. Hij pleitte daarin voor het wroeten van varkens en scharrelen van kippen in de buitenlucht en voor regionale producten. Daarmee zou het

gesleep van dieren en zo ook het overbrengen van ziektes, kunnen worden voorkomen. Inenting van dieren tegen besmettelijke ziektes vond hij noodzakelijk. De huidige minister lijkt wel oren naar deze voorstellen te hebben.

PENLIJSTER